

Biznesā jānāk jaunajiem

Iveta ČIGĀNE

Par darbvietu radišanu, par uzņēmējdarbības attīstību Latgalē pēdējā laikā tiek runāts ik uz soļa. Tāpēc nedaudz papētījām, cik tāls ceļš noiets no runām līdz darbiem. Izrādās, ka ne viss ir tik slikti, kā pieņemts uzskatīt. **Biznesa inkubatorā Rēzeknē** sniegtā informācija liecina, ka pie viņiem šogad no Latgales reģiona reģistrēti 34 komersanti.

Viens no tādiem — SIA *Teirs*, kas nodibināts šā gada jūnijā. Ar šī uzņēmuma vadītāju, 25 gadus jauno Jāni KRIVTEŽU, runājām par to, cik viegli vai grūti uzsākt uzņēmējdarbību Latgalē, kādas ir problēmas, kādi nākotnes plāni utt..

— **Kāpēc Jūsu izvēle krita uz sava biznesa uzsākšanu?**

— Esmu malnavietis. Absolvējis Malnavas bērnudārzu, pabeidzis Kārsavas vidusskolu un Rīgas Tehniskās universitātes Inženierekonomikas un vadības fakultātes programmu *Uzņēmējdarbības loģistika*, ieguvu loģistikas struktūrvienības vadītāja kvalifikāciju, nolēmu izmēģināt sevi biznesā. Sākumā gan vecāki, gan paziņas mani atrunāja no šīs idejas. Galvenais arguments — valsts darbā ir stabilitāte gan darbā, gan atalgojumā. Taču mani tieši šī it kā nemainīgā ikdiena, kurā es nevarēju nopelnīt vairāk nekā noteiktais atalgojums, arī neapmierināja. Manuprāt, labāk kādu laiku iztikt ar pavisam maziem līdzekļiem, taču ar cerību, iespēju ar savu darbu un prātu izdarīt tā, lai mana un ģimenes labklājība pieaugtu.

— **Uz kādu biznesu krita Jūsu izvēle?**

— Vispār ideja veidot savu uzņēmumu vēdija jau sen. Vēl mācoties pirmajā kursā, kopā ar draugiem strādāju kādā sakopšanas uzņēmumā Rīgā. Tas ir labs bizness, jo šādi pakalpojumi, kā to rādīja pieredze, ir diezgan pieprasīti. Maģistrantūras pirmajā gadā izlēmu, ka labāk līdzekļus, ko tērēju maģistra grāda iegūšanai, mēģināšu ieguldīt savā uzņēmumā.

Firmas *Teirs* valdes loceklis Jānis Krivtežs demonstrē alpinistu aprikojumu, kas domāts gan sniega tīrīšanai no jumtiem, gan notekcauruļu sakopšanai.

Pie tam biznesa uzsākšanai Latgalē tagad ir labvēlīgs laiks, jo nāk diezgan liels atbalsts. Arī SIA *Teirs*, kā jokojot saku, ir *izperēta*, pateicoties sadarbībai ar *Biznesa inkubatoru*.

Pašā sākumā es tā isti vēl nesapratu, cik ļoti jaunajam uzņēmējam ir nepieciešams atbalsts. *Biznesa inkubators* mūsu firmu šefos trīs pirmos gadus. Pirmajā gadā mēs saņemam ne tikai bezmaksas juridisko palīdzību, bet arī finansiālo atbalstu pakalpojumu apmaksāšanai. Tagad, kad uzņēmumam ir jau pusgads, redzu, ka šāda palīdzība ir ļoti noderīga, kamēr uzņēmums nostājas uz kājām. Nākamgad pakalpojumu sešas apmērs samazināsies līdz 60%. Vēl pēc gada — jau līdz 40%. Kopējais finansējums, kas pieejams, sniedzot palīdzību mūsu uzņēmumam *Biznesa inkubatorā*, ir 10 000 latu gadā, kopā triju gadu laikā sasniedzot Ls 30 000.

— **Kas, jūsuprāt, ir galvenais, uzsākot biznesu?**

— Pirmais ir — ideja. Man īstenībā bija trīs idejas, taču, izvērtējot visus *par un pret*, izvēljos par labu sadzīves pakalpojumu sniegšanai.

Ko dara mūsu uzņēmums? Mēs nodarbojamies ar dažādu tīrīšanas un sakopšanas pakalpojumu sniegšanu iedzīvotājiem. Pieprasītākais no tiem ir divānu

un paklāju tīrīšana. Lai to izdarītu, divāns vai paklājs nekur nav jāved. Mūsu speciālistu komanda ierodas uz vietas un apmēram 4 stundu laikā var iztīrīt lielo stūra divānu. Protams, darba apjoms ir dažāds, kādam manta ir vairāk, kādam mazāk netīra. No tā ir atkarīga arī samaksa.

Vispār mūsu uzņēmumu varētu raksturot gandrīz vai kā labo darbu komandu. Mūs var izsaukt nomazgāt logus, sakopt telpu pēc remonta, veikt ģenerāltīrīšanu ofisā, privātmājā vai dzīvoklī. Uzņēmumā ir alpinistu aprikojums un speciāli apmācīti cilvēki, kuri var strādāt uz ēku jumtiem, tīrīt sniegu, notekas. Varam applaut zāli, krūmus, iztīrīt sniegu ap mājām un citādi sakopt teritoriju. Braucam arī vaskot un atjaunot lamināta, linoleja grīdu segumu utt..

Otrs, ar ko jāreķinās, ir pakalpojuma pieprasījums. Protams, Latgale nav Rīga, kur sakopšanas pakalpojumi ir ļoti pieprasīti. Latgalē cilvēki vēl joprojām dzīvo pa vecam. Taču devīze *Labāk es kaut kā izdarīšu, bet pats, mūsdienās jau ir novecojusi*. Tagad visiem ir jāmācās skaitīt. Skaitīt, cik izmaksās, piemēram paklāja tīrīšana paša spēkiem, cik tas aizņems laika, cik darba. Pieredze liecina, ka speciālists vienmēr darbu izdarīs kvalitatīvāk. Tāpēc domāju, ka sava vieta mūsu uzņēmumam atradīsies arī Latgalē.

Protams, viss nav tik viennozīmīgi. Jāņem vērā, ka mēs dzīvojam ekonomiski depresīvā reģionā, ka te cilvēku klāst aizvien mazāk. To izjūt pat tāds neliels uzņēmums kā SIA *Teirs*.

Pašlaik uzņēmumā kopā ar mani strādā 4 cilvēki. Vecākajam darbiniekam ir 36, bet jaunākajam — 25 gadi. Tas nav daudz. Taču nevienam nav noslēpums, ka labu strādnieku mūsdienās atrast nemaz nav tik viegli.

— **Ja nu tomēr nesanāk?**

— Biznesā vienmēr pastāv zināms risks. Protams, jācenšas. Gan jāreklamējas, gan jāpierāda sevi ar pakalpojumu veikšanas operatīvāti un kvalitāti.

Laiks rādīs. Taču pat neveiksmes gadījumā es vienlaig būšu laimētājs, jo esmu uzzinājis tik daudz jauna, esmu guvis dzīves un darba pieredzi, esmu licis lietā arī universitātē iegūtās zināšanas — plānojis, reķinājis. Taču esmu optimists un uzskatu, ka jādodomā un uz dzīvi jāskatās pozitīvi. Tā, kā to dara Kārsavas novada jaunieši. Es bieži iegriežos centrā *Pūga* un atbalstu visu, kas tur tiek plānots un organizēts. Ja neko nedarīsi, nekā arī nebūs. Pat tad, ja gadās kāda kļūda, tā ir jāuztver nevis kā nelaime, bet kā mācību stunda. □

***Teirs* puīši mazgā logus grūti aizsniējamās vietās Kārsavas baznīcā.**